

## ภาคผนวก 11

---

มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้ง  
จากอาคารบางประเภทและบางขนาด พ.ศ. 2567

## มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากอาคาร

| พารามิเตอร์                                        | ค่ามาตรฐาน                                                        |                                                                   |                                                          |                                                         | วิธีวิเคราะห์                                                                                                                                                             |
|----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                    | อาคารประเภท ก.                                                    | อาคารประเภท ข.                                                    | อาคารประเภท ค.                                           | อาคารประเภท ง.                                          |                                                                                                                                                                           |
| 1. ค่าความเป็นกรดและด่าง (pH)                      | 5.5 – 9.0                                                         | 5.5 – 9.0                                                         | 5.5 – 9.0                                                | 5.5 – 9.0                                               | ใช้เครื่องวัดความเป็นกรดและด่างของน้ำ (pH Meter) ที่มีความละเอียดไม่ต่ำกว่า 0.1 หน่วย                                                                                     |
| 2. บีโอดี (Biochemical Oxygen Demand)              | ไม่เกิน 20 มก./ล.                                                 | ไม่เกิน 30 มก./ล.                                                 | ไม่เกิน 40 มก./ล.                                        | ไม่เกิน 50 มก./ล. สำหรับอาคารอยู่อาศัย                  | ใช้วิธีบ่มตัวอย่างที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 5 วันติดต่อกัน และหาค่าออกซิเจนละลายด้วยวิธี Azide Modification หรือวิธี Membrane Electrode หรือวิธี Optical Probe |
|                                                    |                                                                   |                                                                   |                                                          | ไม่เกิน 100 มก./ล. สำหรับอาคารพาณิชย์และอาคารสถานพยาบาล |                                                                                                                                                                           |
| 3. ของแข็งแขวนลอยทั้งหมด (Total Suspended Solids)  | ไม่เกิน 30 มก./ล.                                                 | ไม่เกิน 40 มก./ล.                                                 | ไม่เกิน 50 มก./ล.                                        | ไม่เกิน 60 มก./ล.                                       | กรองผ่านกระดาษกรองใยแก้ว (Glass Fiber Filter) และอบแห้งที่อุณหภูมิตั้งแต่ 103 ถึง 105 องศาเซลเซียส เป็นเวลาอย่างน้อย 1 ชั่วโมง                                            |
| 4. ของแข็งละลายน้ำทั้งหมด (Total Dissolved Solids) | ไม่เกิน 1,000 มก./ล. สำหรับอาคารอยู่อาศัยและอาคารพาณิชย์          | ไม่เกิน 1,000 มก./ล. สำหรับอาคารอยู่อาศัยและอาคารพาณิชย์          | ไม่เกิน 1,300 มก./ล. สำหรับอาคารอยู่อาศัยและอาคารพาณิชย์ | -                                                       | ใช้วิธีระเหยตัวอย่างที่กรองผ่านกระดาษกรองใยแก้ว (Glass Fiber Filter) และอบแห้งที่อุณหภูมิ 180 องศาเซลเซียส เป็นเวลาอย่างน้อย 1 ชั่วโมง                                    |
|                                                    | เพิ่มขึ้นจากปริมาณในน้ำใช้ปกติไม่เกิน 1,000 สำหรับอาคารสถานพยาบาล | เพิ่มขึ้นจากปริมาณในน้ำใช้ปกติไม่เกิน 1,000 สำหรับอาคารสถานพยาบาล | -                                                        | -                                                       |                                                                                                                                                                           |

| พารามิเตอร์                                                                         | ค่ามาตรฐาน                            |                                       |                    |                                                           | วิธีวิเคราะห์                                                                                |
|-------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|---------------------------------------|--------------------|-----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                     | อาคารประเภท ก.                        | อาคารประเภท ข.                        | อาคารประเภท ค.     | อาคารประเภท ง.                                            |                                                                                              |
| 5. ค่าซัลไฟด์ (Sulfide)                                                             | ไม่เกิน 1.0 มก./ล.                    | ไม่เกิน 1.0 มก./ล.                    | ไม่เกิน 1.0 มก./ล. | -                                                         | ใช้วิธี Iodometric Method หรือวิธี Methylene Blue Method                                     |
| 6. ทีเคเอ็น (Total Kjeldahl Nitrogen)                                               | ไม่เกิน 35 มก./ล.                     | ไม่เกิน 35 มก./ล.                     | ไม่เกิน 40 มก./ล.  | -                                                         | วิธีการเจลดาล์ (kjeldahl)                                                                    |
| 7. น้ำมันและไขมัน (Oil and Grease)                                                  | ไม่เกิน 20 มก./ล.                     | ไม่เกิน 20 มก./ล.                     | ไม่เกิน 20 มก./ล.  | ไม่เกิน 35 มก./ล.<br>สำหรับอาคารอยู่อาศัย                 | วิธีการสกัดด้วยตัวทำละลาย แล้วแยกหาน้ำมันของน้ำมันและไขมัน                                   |
|                                                                                     |                                       |                                       |                    | ไม่เกิน 50 มก./ล.<br>สำหรับอาคารพาณิชย์และอาคารสถานพยาบาล |                                                                                              |
| 8. แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria) (สำหรับอาคารสถานพยาบาล) | ไม่เกิน 5,000 (เอ็นพีเอ็นต่อ 100 มล.) | ไม่เกิน 5,000 (เอ็นพีเอ็นต่อ 100 มล.) | -                  | -                                                         | วิธี Multiple Tube Fermentation Technique                                                    |
| 9. แบคทีเรียกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria) (สำหรับอาคารสถานพยาบาล)   | ไม่เกิน 1,000 (เอ็นพีเอ็นต่อ 100 มล.) | ไม่เกิน 1,000 (เอ็นพีเอ็นต่อ 100 มล.) | -                  | -                                                         |                                                                                              |
| 10. คลอรีนอิสระ (Free Chlorine) (สำหรับอาคารสถานพยาบาล)                             | ไม่เกิน 1.0 มก./ล.                    | ไม่เกิน 1.0 มก./ล.                    | -                  | -                                                         | วิธี Titrimetric method หรือวิธี Colorimetric method หรือวิธี Iodometric Electrode Technique |

**แหล่งที่มา** ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากอาคารบางประเภทและบางขนาด พ.ศ. 2567 ฉบับลงวันที่ 27 สิงหาคม 2567

## ประเภทของอาคารเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ

ที่จะต้องควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม

| ประเภทอาคาร                                                                                               | หน่วย     | อาคารประเภท<br>ก.        | อาคารประเภท<br>ข.                     | อาคารประเภท<br>ค.                    | อาคารประเภท<br>ง. |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|--------------------------|---------------------------------------|--------------------------------------|-------------------|
| <b>1. อาคารอยู่อาศัย</b>                                                                                  |           |                          |                                       |                                      |                   |
| อาคารชุด                                                                                                  | ห้องชุด   | ตั้งแต่ 500 ขึ้น<br>ไป   | ตั้งแต่ 100 แต่<br>ไม่ถึง 500         | ไม่ถึง 100                           | -                 |
| หอพัก                                                                                                     | ห้อง      | -                        | ตั้งแต่ 250 ขึ้น<br>ไป                | ตั้งแต่ 50 แต่ไม่<br>ถึง 250         | ไม่ถึง 50         |
| หอพัก ห้องเช่า ห้องแบ่ง<br>เช่า หรือกิจการอื่นในทำนอง<br>เดียวกัน ตามกฎหมายว่า<br>ด้วยการสาธารณสุข        | ห้อง      | -                        | ตั้งแต่ 250 ขึ้น<br>ไป                | ตั้งแต่ 50 แต่ไม่<br>ถึง 250         | ไม่ถึง 50         |
| สถานรับเลี้ยงเด็ก                                                                                         | -         | -                        | -                                     | -                                    | ทุกขนาด           |
| ที่พักสำหรับลูกจ้าง<br>ประเภทกิจกรรมก่อสร้าง                                                              | -         | -                        | -                                     | -                                    | ทุกขนาด           |
| <b>2. อาคารพาณิชย์</b>                                                                                    |           |                          |                                       |                                      |                   |
| โรงแรม                                                                                                    | ห้อง      | ตั้งแต่ 200 ขึ้น<br>ไป   | ตั้งแต่ 60 แต่<br>ไม่ถึง 200          | ไม่ถึง 60                            | -                 |
| สถานบริการประเภท<br>สถานอาบน้ำ นวดหรืออบตัว                                                               | ตารางเมตร | -                        | ตั้งแต่ 5,000<br>ขึ้นไป               | ตั้งแต่ 1,000<br>แต่ไม่ถึง 5,000     | ไม่ถึง 1,000      |
| โรงเรียนเอกชน โรงเรียน<br>ของทางราชการ สถาบัน<br>อุดมศึกษาของเอกชนหรือ<br>สถาบันอุดมศึกษาของทาง<br>ราชการ | ตารางเมตร | ตั้งแต่ 25,000<br>ขึ้นไป | ตั้งแต่ 5,000<br>แต่ไม่ถึง<br>25,000  | -                                    | ไม่ถึง 5,000      |
| อาคารที่ทำการของทาง<br>ราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือ<br>องค์การระหว่างประเทศและ<br>ของเอกชน                     | ตารางเมตร | ตั้งแต่ 55,000<br>ขึ้นไป | ตั้งแต่ 10,000<br>แต่ไม่ถึง<br>55,000 | ตั้งแต่ 5,000<br>แต่ไม่ถึง<br>10,000 | ไม่ถึง 5,000      |
| ศูนย์การค้าหรือ<br>ห้างสรรพสินค้า                                                                         | ตารางเมตร | ตั้งแต่ 25,000<br>ขึ้นไป | ตั้งแต่ 5,000<br>แต่ไม่ถึง<br>25,000  | -                                    | ไม่ถึง 5,000      |
| ตลาด                                                                                                      | ตารางเมตร | ตั้งแต่ 2,500<br>ขึ้นไป  | ตั้งแต่ 1,500<br>แต่ไม่ถึง 2,500      | ตั้งแต่ 1,000<br>แต่ไม่ถึง 1,500     | ไม่ถึง 1,000      |

| ประเภทอาคาร           | หน่วย     | อาคารประเภท<br>ก.       | อาคารประเภท<br>ข.               | อาคารประเภท<br>ค.             | อาคารประเภท<br>ง. |
|-----------------------|-----------|-------------------------|---------------------------------|-------------------------------|-------------------|
| ภัตตาคารหรือร้านอาหาร | ตารางเมตร | ตั้งแต่ 2,500<br>ขึ้นไป | ตั้งแต่ 500 แต่<br>ไม่ถึง 2,500 | ตั้งแต่ 250 แต่<br>ไม่ถึง 500 | ไม่ถึง 250        |
| 3. อาคารสถานพยาบาล    | เตียง     | ตั้งแต่ 30 ขึ้น<br>ไป   | ตั้งแต่ 10 แต่<br>ไม่ถึง 30     | -                             | ไม่ถึง 10         |

**แหล่งที่มา** ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากอาคารบางประเภทและบางขนาด พ.ศ. 2567 ฉบับลงวันที่ 27 สิงหาคม 2567